

Severný Cyprus

dôležité informácie

ROZLOHA	3 355 km ²
OBYVATEĽSTVO	326 tisíc
HLAVNÉ MESTO	Severná Nikózia (okolo 61 tisíc. obyvateľov)
ŠTÁTNE ZRIADENIE	republika
ÚZEMNÉ ČLENENIE	6 dištriktov
JAZYK	v krajine sa okrem miestneho jazyka (turecký) dá dohovoriť nemecky a anglicky
NÁBOŽENSTVO	99 % sunniti a iné

Doklady a vízum

Občania SR – držiteľia slovenských cestovných pasov, potrebujú na cesty na Severný Cyprus cestovný pas. Platnosť cestovného pasu musí byť minimálne 6 mesiacov od vstupu na územie krajiny. V opačnom prípade vstup do krajiny nebude umožnený. Pečiatku severného Cypru by ste si mali dať na osobitný vkladací list. Zvyčajne sa prichádza cez Turecko na letisko Ercan- ECN, alebo ak cestujete s cestovnou kanceláriou, je možný príchod aj z Južného Cypru z letiska Larnaca - LCA. Informácie vám poskytne vaša cestovná kancelária.

UPOZORNENIE: V zmysle nariadenia EÚ od 26.06.2012 musí mať každé dieťa vystavený samostatný cestovný pas! Zápis dieťaťa v pase rodiča už nebude akceptovaný. Cestujúci nesie plnú zodpovednosť za dodržanie aktuálnych pasových a colných predpisov pri cestách do zahraničia.

Colné predpisy

Od cla sú oslobodené veci osobnej potreby, ďalej jedna videokamera, 200 ks cigariet alebo 50 ks cigár, 1 l tvrdého alkoholu alebo 2 l vína na dospelú osobu. Všetky ostatné cenné veci, hlavne elektronika a pod. musia byť colne prihlásené. Zakázané je dovážať potraviny, zbrane, exempláre fauny a flóry, drogy a omamné látky okrem tých, ktoré cestujúci privážajú podložené lekársym predpisom. Platí tiež zákaz vývozu starožitností bez povolenia príslušných miestnych orgánov.

Poistenie

V prípade ambulantného ošetrovania, resp. za dodané lieky môže od Vás miestny lekár žiadať úhradu v hotovosti. Účty a potvrdenky si starostlivo uschovajte ako doklad pre poisťovňu za účelom ich preplatenia po Vašom návrate na Slovensko.

Pri poistnej udalosti kontaktujte bezodkladne asistenčnú službu podľa poistných podmienok Vášho poisťovateľa.

Očkovanie a zdravotnícka starostlivosť

V rámci bežnej turistickej návštevy nie je predpísané žiadne povinné očkovanie. Možné zdravotné riziká konzultujte so svojím lekárom. Nezabudnite si zobrať lieky, ktoré pravidelne užívate. Častým zdravotným problémom v zahraničí sú problémy zažívacieho traktu. Aby ste sa týmto problémom vyhli, odporúčame nikde nepiť miestnu vodu (ani na izbách) a vodu si kupovať vo fľašiach. Zažívacie problémy môže spôsobiť aj striedanie vysokých teplôt a chladného prostredia.

VAŠA CESTOVNÁ LEKÁRNIČKA

Okrem liekov, ktoré pravidelne užívate odporúčame vziať so sebou:

- Acylpyrín alebo Paralen
- Antibiotiká, ktoré zvyknete užívať – najlepšie širokospektrálne alebo na tetracyklínovej báze (účinné aj na zažívacie ťažkosti)
- Antihistaminiká proti alergií

- Fenistil gél na poštípánie hmyzom
- Kvapky do očí
- Niečo proti hnačke (napr. Reasec)
- Leukoplast a jeden elastický obväz
- Multivitamínové a minerálne tablety
- Repelent proti hmyzu
- Krém na opaľovanie s vysokým ochranným faktorom
- Vlhké dezinfekčné vreckovky
- 2-3 fotografie pasového formátu – pre prípad straty dokladov

V rôznom období a lokalitách sa môže vyskytovať väčšie množstvo komárov, preto odporúčame klientom vybaviť sa repelentom, sprejom proti hmyzu, prípadne elektrickými odpudzovačmi komárov. Nezabudnite si vziať so sebou prípravky pre prípad poštípania hmyzom napr. Fenistil gél. Mačky sú na Cypre veľmi obľúbenými, voľne sa pohybujúcimi domácimi zvieratami, často ich chovajú priamo v hotelových areáloch.

Miestna mena

Turecká Líra, 1 Turecká líra (TRY) = 100 Kurus (Kr)

10 TRY = 0,23 EUR / 1 EUR = 43 TRY (máj 2025)

Ako vreckové odporúčame zobrať so sebou eurá, ktoré vymeníte v ktorejkoľvek zmenárni. Výmenný kurz v zmenárňach je rôzny. Sledujte i výšku dodatočne účtovaných poplatkov. V krajine sa bežne používajú cestovné šeky a kreditné karty.

Časový posun

+1 hod. (Slovensko 12:00 hod – Severný cyprus 13:00hod.)

Podnebie a klíma

Cyprus sa po celý rok pýši slnečnou oblohou a nízkou vlhkosťou. Slnečných dní je 340 (na pobreží). Cyprus môžeme odporúčať ako výhodný na dovolenku po celý rok. V júli a auguste miernia vánky od mora teplotu na pobreží (32°C), napriek tomu teplomer v Nikózii dosahuje teploty 38°C. Za najteplejšie sa považujú mesiace júl a august s priemernými dennými teplotami 37 °C. Pohorie Troodos je o niečo chladnejšie a sviežejšie, aj preto obyvatelia hlavného mesta počas horúcich letných dní rýchlo idú na pobreží alebo do oblasti Troodos. Pomerne chladno a daždivo je tu len v januári a februári. V januári a februári sa objavuje sneh v pohorí Troodos - je ho väčšinou dostatok, aby sa na ňom dalo lyžovať. V období medzi októbrom a februárom sa objavuje dážď, ale stále je veľmi slnečno a more zostáva teplé na kúpanie.

Pláže

Na Severnom Cypre nájdete množstvo pláží rôzneho charakteru. Medzi najkrajšie pláže patria pieskové Golden Beach, Escape Beach, Acapulco Beach a Alagadi Beach.

Voda a jedlo

Pre cyperskú kuchyňu sú charakteristické grécke a orientálne prvky, no v decentnej forme. Nehýri sa cesnakom, ani olivovým olejom, ani cukrom. Typické sú čerstvé šaláty, pečené či grilované mäso a zeleninové nákypy. Špeciálne tipy: houmous (cícerový krém), tachini (sezamový krém), talattouri (ako tsatsiki, jogurt s kúskami uhorky a troškou cesnaku), koupepia (vínne listy plnené mletým mäsom alebo ryžou), taramosalata (ružový ikrový krém), halloumi (ovčí syr, vynikajúci je grilovaný alebo fritovaný), afelia (mäso s cibuľou marino-vané v červenom víne s koriandrom), kleftiko (mäkké jahňacie z pece), moussaka (nákyp s ľuľkom, zemiakmi a mletým mäsom), šeftaliá (klobásky z komory), tavas (jahňacie alebo hovädzie varené v hlinenom hrnci), baklava (pečivo z lístkového cesta s orechmi), lokmades (fritované guľôčky cesta s medom). Nesmieme zabudnúť ani na meze, čo je malá porcia jedla, niečo ako predkrm či chuťovka k vínu. Práve z nej sa postupne vyvinula družná cyperská hostina. Dnešné mezedes predstavujú 20 - 30 chodov a sú najlepšou príležitosťou ochutnať takmer zo všetkého.

Dlhé hodiny nosia na stôl mištičky a tanieriky s dobrotami, z ktorých si naberá každý sám. K tomu sa pijú prevažne suché, veľmi zdravé cyperské vína. O dobré trávenie dbá brandy, prípadne ako víno dezertné, tradične sladké Commandaria. Rolu aperitívu či predelu medzi jedlami zvládne odporúčaný cyperský národný nápoj Brandy Sour. Mixuje sa z limetkového sirupu, angostury a sódy, osvieži a povzbudí. K dispozícii je i nám bežné pivo, ktoré na ostrov dovážajú. Dobrá tuhá cyperská káva sa podáva v maličkých šálkach s kávovou usadeninou; objednáva sa skéto (bez cukru), métrio (stredne sladká) alebo glikó (sladká). Na severe ostrova je typickým jedlom Kebab, ktorý sa robí väčšinou z jahňacieho mäsa, niekedy z kuraciny. Podáva sa väčšinou s vychladeným Ayranom, čo je typický turecký jogurtový nápoj. Takisto sa často stretnete s miestnou špecialitou Dolmades, čo sú plnené vínne listy, s ryžou a píniovými orieškami. Odporúčame ochutnať aj tureckú kávu, ktorá sa pripravuje v džezve priamo s cukrom.

Prepitné

Zvyčajne 10% z ceny konzumácie. Nízkym prepitným urazíte skôr než nijakým. Uznanie sa prejavuje v reštaurácii (zaokrúhliť účet zhruba o 10 %), v hoteli (nosič, chýžná), alebo správcovi kostola, či chrámu.

Tipy na nákup

Za obľúbené suveníry sa pokladajú výrobky z kože, tkané práce, výšivky, keramika, šperky a cyperské liehoviny. Cena tovaru sa nezjednáva. Špecialitou je medený riad, je možné kúpiť rôzne druhy panvíc, kanvice, misy a pod. Na Cypre môžete kúpiť aj strieborné a zlaté šperky. Hlavne v turistických letoviskách u miestnych predajcov môže byť kvalita nízka. Je možnosť nakúpiť aj v zlatníctvach, kde ku každému šperku na požiadanie dostanete aj certifikát pravosti. Z miestnych špecialít môžeme odporučiť Loukoumi, čo je tzv. cyperský med, olivy alebo syr halloumi. V mnohých obchodoch akceptujú kreditné karty.

Elektrická energia

240 V, 50 Hz - anglický štýl, striedavý prúd. Zásuvky nie sú štandardné a nie sú zhodné so zásuvkami používanými na Slovensku, sú trojpólové a budete zvyčajne potrebovať adaptér.

Internet a telefonovanie

Zo Slovenska na Severný Cyprus je nutné vytočiť predvoľbu 0090 + predvoľba mesta + číslo volaného. Zo Severného Cypru na Slovensko je nutné vytočiť predvoľbu 00421 + predvoľba mesta + číslo volaného.

Užitočné telefónne čísla:

polícia	155
požiarnici	199
ambulancia	112

Fotografovanie a filmovanie

Vojenské zariadenia - no predovšetkým Zelená línia - sa fotografovať nesmú. Fotenie zavše odmietnu aj kňazi - popi, mnísi a mníšky. Aj pred fotografovaním iných ľudí by ste si vždy mali vyžiadať ich súhlas, hoci len gestikuláciou. Pokiaľ ide o múzeá, informujte sa v pokladni, väčšinou je potrebné špeciálne povolenie. Rovnako postupujte v kostoloch, mešitách a kláštoroch. Filmy a fotografické príslušenstvo dostanete bežne.

Bezpečnosť a kriminalita

Cyprus je pokladaný za veľmi bezpečnú krajinu, kde sa nekradne ani neobťažuje. Ženy môžu cestovať i samy (komplimenty, ktoré sú južanom vlastné, prirodzene, dostanú). Stratu či krádež treba nahlásiť miestnej polícii.

Na Cypre je stále tak nízka kriminalita, že tých pár lúpeží, ku ktorým tu občas dôjde, sa vždy dostanú na stránky miestnej tlače. K násilným činom dochádza väčšinou len v oblasti Agia Napa - keď sa tu pobijú opilci. Cyperčania sú väčšinou veľmi čestní, čo však nemusí platiť o ostatných turistoch a prisťahovalcoch. Odporúča sa preto dbať na to, aby ste zamykali automobil a peniaze, doklady a šperky si uschovali v hotelovom sejfe.

Výlety

PAPHOS

(Pafos) predstavuje harmonické spojenie prírody a vzácnych historických pamiatok, je to mesto ktoré odporúčame navštíviť každému. Na tomto výlete prejdete celé južné pobrežie ostrova, cez druhé najväčšie mesto Limassol. Tu môžete navštíviť vinársky závod s ochutnávkou cyperských vín a brandy s možnosťou nákupu všetkých výrobkov. V Kourion - kedysi jeden z najmocnejších mestských štátov Cypru navštívite grécko-rímske divadlo, kde sa dodnes hrajú gréckej tragédie a Shakespearova dráma. Z Kourion pokračujte do Pafosu. Po príchode do dolnej časti mesta, si pozrite katakomby Sv. Solomona a stĺp Apoštola Pavla pri kostole Sv. Kyriaki. Pafoské mozaiky sú bezpochyby najkrajšími svojho druhu vo východnom stredomorí (od 80-tych rokov zaradené do zoznamu UNESCO), ktoré nájdete v archeologickom parku. Odporúčame prechádzku okolo rybárskeho prístavu k Pafoskej pevnosti alebo obed v reštaurácii v prístave. Na spiatocnej ceste z Pafosu môžete obdivovať romantické miesto Petra Tou Romiou, kde sa podľa legendy zrodila z morskej peny Afroditu, grécka bohyňa lásky a krásy.

TROODOS – KYKKOS

Vydajte sa na návštevu klenotu Cypru na pohorie Troodos, ktorý tvorí asi jednu tretinu z rozlohy ostrova. Zastavte sa vo vinohradníckej dedinke Lani, kde bude krátka prechádzka úzkymi uličkami, ochutnáte tu miestnu pálenku Zivania a dezertné červené víno Commandaria. Z dedinky pokračujte do vyšších svahov Troodos, blízko najvyššej hory Olympos. Odtiaľ potom už klesáme nižšie k najväčšiemu a najbohatšiemu kláštoru Kykkos, ten iste upúta vašu pozornosť. S prehliadkou kláštora je spojená i návšteva hrobky prvého prezidenta Cyperskej republiky, arcibiskupa Makária III. - miesto sa nazýva Throne. Obedovať jemožné v reštaurácii blízko kláštora. Cesta cez hornaté vnútrozemie vás potom dovedie späť.

NIKÓZIA

Tento výlet vás zavedie z pobrežia do vnútrozemia, do hlavného mesta Cypru, Nikózie/Lefkosia, ktoré bolo vybudované v miestach kde za starých čias existoval jeden z najväčších mestských štátov Ledra. Tu môžete navštíviť stredisko remeselnej výroby, katedrálu S. Jána Evangelistu, Byzantské múzeum ikon a Archeologické múzeum (najbohatšia kolekcia archeologických nálezov z Cypru od doby neolitu po byzantské obdobie). Pôjdeme aj okolo stredovekých mestských hradieb postavených Benátčanmi, okolo Famagustskej brány, "Sochy Slobody" a arcibiskupského paláca. V centre hlavného mesta bude voľný čas na nákupy, prechádzku a občerstvenie.

TIPY NA FAKULTATÍVNE VÝLETY

V mieste pobytu Vám ponúkame možnosť zakúpiť si atraktívne fakultatívne výlety sprostredkované delegátom CK, ktorý Vám poskytne podrobné informácie.

- Famagusta – múzeum ikon a hrobka Sv. Barnabáša, Salamis, Katedrála Sv. Nicholasa, mesto Duchov - Varosha
- Poloostrov Karpas - najkrajšie pláže ostrova a divoká príroda, rybárska dedinka, lisovňa olív, kláštor Apostolos Andreas
- Lodný výlet - celodenný výlet popri severocyperskom pobreží so zastávkami na Escape Beach alebo Acapulco Beach.
- Cyperský večer - typická miestna hudba, brušné tanečnice, folklórny tanečnícy. To všetko v sprievode tradičnej večere.
- Bellapais a Sv. Hilarion - zrúcanina hradu sv. Hilariona, Bellapais – dedinka s úžasnými gotickými pamiatkami
- Nikózia - Najväčšie mesto Cypru. Mesto je rozdelené od roku 1974 – ako jediné hlavné mesto na svete.

Fakultatívne výlety sa konajú v prípade naplnenia minimálneho počtu účastníkov, ktorý je pre každý výlet určený jednotlivo.

REKLAMÁCIE A SPIATOČNÝ LET

V prípade, že objednané služby nie sú poskytnuté v požadovanej kvalite, či rozsahu a nie je možné vyriešiť problém s recepciou ubytovacieho zariadenia, kontaktujte delegáta CK. Kontakt na delegáta je uvedený na informačných tabuliach alebo v informačných šanónoch v priestoroch recepcie ubytovacieho zariadenia, resp. priestoroch vyhradených cestovným kanceláriám. Zároveň je potrebné spísať reklamačný zápis, ktorý je následne podkladom pre reklamačné konanie po návrate z Vášho pobytu. Reklamácie bez zápisu na mieste nie je možné po Vašom návrate objektívne posúdiť.

Najneskôr jeden deň pred Vaším odchodom sledujte informačné tabule alebo šanóny CK, umiestnené v priestoroch hotela, kde budú uvedené menné zoznamy cestujúcich a hodina Vášho transferu z hotela na letisko. Nakoľko môže počas Vášho pobytu dôjsť k posunu termínu spiatočného letového času odporúčame sledovať tieto informácie.

DIPLOMATICKÉ ZASTÚPENIE PRE SR V TURECKU

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Istanbul, Turecko
3. Levent Bambu Sokak No: 6, 343 30 Istanbul

Tel.: +90 2123179430

Fax: +90 2123179429

Mobil: +421 2 5978 5978, +421 906 075 978 (núdzová linka-MOKC)

E-mail: emb.ankara@mzv.sk, mokc-mzv@mzv.sk
cons.istanbul@mzv.sk (pre konzulárne a vízové otázky)

Internet: www.mzv.sk/gkistanbul

Ministerstvo zahraničných vecí SR zriadilo MEDZINÁRODNÉ OPERAČNÉ KRÍZOVÉ CENTRUM (tzv. MOKC), ktoré funguje 24/7. V prípade, že v zahraničí nastane mimoriadna situácia, predovšetkým život ohrozujúci stav, úmrtie, nehoda, ale aj strata dokladov, spáchanie trestného činu a pod., kontaktujte VÝHRADNE MOKC, ktoré koordinuje celý postup s príslušným zastupiteľským úradom.

Upozorňujeme cestujúcich, že tzv. „Severo-cyperská turecká republika“ je územie, ktoré nie je uznané Slovenskou republikou. V prípade pobytu slovenských občanov na danom území im v prípade núdze nebude môcť byť poskytnutá oficiálna konzulárna pomoc a asistencia.

„Prajeme Vám šťastnú cestu a príjemný pobyt“